

Nieuwjaarswandeling

Zaterdag 4 januari

Wandelroute Lunteren (16 km). Met negen wandelaars vertrokken we om tien uur bij restaurant De Lunterense Boer met redelijk goed wandelweer.

We volgden de route die, zoals gebruikelijk voor onze nieuwjaarswandeling, door Ton van Peurseem was uitgezet. Na een paar kilometer hielden we een koffiepauze bij het 'monument Middelpunt van Nederland'. Wat later stonden we bij het echte middelpunt van Nederland.

Wat betreft vogels was het nog winters stil in de bossen. Na een flinke afstand kwamen we bij een voorhistorische nederzetting, bestaande uit een IJzertijdboerderij (zie foto) met een gerestaureerd 'celtic field'. Dit geheel is ingericht door Geldersch Landschap & Kasteelen. Omdat het door de koude wind niet aantrekkelijk was om daar te pauzeren, gingen we verder om een betere locatie te vinden voor de lunch. De tocht ging verder rond het Wekeromse Zand waar we in een werkschuur een beschutte plek vonden voor de lunchpauze. We zien daar de kleine zwartbonte heidekoetjes. Dit ras was tot een eeuw geleden een normaal verschijnsel op de Veluwe. Sinds 1950 is dit dier uit het landschap verdwenen. In vroeger tijden zijn er vanuit Nederland duizenden van deze koeien aan Denemarken verkocht. Er is een fokprogramma met Denemarken opgezet om deze koeien terug te krijgen voor het natuurbeheer. De heidekoe is niet bedreigend voor wandelaars en leeft van heide en struikjes. We liepen de laatste kilometers door afwisselend en glooiend landschap van bossen en grasvlakten. Om half vier kwamen we weer bij Restaurant De Lunterense Boer aan, waar we de wandeling met elkaar beëindigden. Ton, bedankt voor het organiseren van deze mooie wandeling.

Tekst en foto's: Hans Fondse

Vogelexcursie IJmuiden

Zaterdag 18 januari 2020

Hoewel de weersverwachtingen voor die zaterdag wat wisselvallig waren met kans op buien, hebben we met tien belangstellenden om acht uur in Harderwijk besloten om op weg te gaan naar IJmuiden. Met droog weer waren we om kwart over negen op de parkeerplaats bij de jachthaven.

Direct zagen we in die haven enkele Kuifaalscholvers, waarvan een poseerde op een dukdalf (foto). Bij deze is wel een nylon visdraadje te zien dat aan een poot of vleugel hangt. Niet best voor deze Kuifaalscholver.

Daarna liepen we de zuidpier op met het gebruikelijke zicht op Parse strandlopers, Steenlopers en Kanoeten. De harde wind van vorige dagen had de zeedeining flink aangezet waardoor verder op de pier veel zeewater oversloeg.

Kuifaalscholver op meerpaal

Aan het eind kon daardoor alleen schuilend achter het bakken over zee naar vogels worden gekeken. Veel Drieteenmeeuwen, een enkele Jan-van-Gent, Zeekoeten en een grote groep Roodkeelduikers waren met kijkers en telescopen te zien. Tussen overslaande golven doorliepen we terug over de pier. Daarna langs het strandgedeelte waar we in de duintjes verschillende Sneeuwgorzen zagen.

Vervolgens gingen we naar het Kennemermeer waar we vorig jaar Watersnippen en (waarschijnlijk) een Bokje hebben gezien. Nu alleen een groepje Wintertalingen dat kwam aanvliegen. Daarna reden we naar de noordpier. Aan de horizon was de lucht al donker geworden van een naderende bui. Na een tijdje begon het te regenen en te hagelen met harde wind. Na geschuild te hebben, waagden we ons verder naar het eind van de noordpier.

Sneeuwgorz mannetje

De harde wind zorgde voor overslaand water en veel zeevogels waren nu niet meer te zien. Even later brak een harde storm, regen en hagelbui los terwijl wij richting de auto's snelden, waar wij kletsnat aankwamen. Zo eindigde deze vogelexcursie niet zo feestelijk met prachtig weer als vorig jaar januari. Hartelijk dank aan Dimitri die voor ons een voorbeeld was hoe vol te houden in storm en regen.

Tekst: Hans Fondse

Foto's: Dick Dooyewaard

Wandeling 's Gravenzandse buitenplaatsen

Dinsdag 3 maart

Met zeven belangstellenden vertrokken we om kwart over negen vanuit Harderwijk naar 's-Graveland, waar we om kwart over tien op het bezoekerscentrum Gooi en Vechtstreek aankwamen. Met koffie (en koek) was er tijd om het mooie bezoekerscentrum te bekijken. Ook de vergezichten vanuit de grote ramen over het Goois Natuurreservaat werden door ieder bijzonder gevonden. Daarna reden we enkele kilometers terug om de auto's te

parkeren bij Land en Bosch aan de Leeuwenlaan. Daar startten we de wandeling. Allereerst liepen we over een onverhard weggetje naar het landgoed Jagtlust. De route volgt een lus over dit landgoed waar we langs het Landhuis Jagtlust kwamen. Dit 17e eeuwse huis werd in 1861 gekocht door de befaamde familie Six, die hier meer buitenplaatsen bezat. De route geeft door een tulpenboom goed zicht op het gebouw (zie foto).

Allerlei merkwaardige oude bouwwerken (duiventoren, kunstmatige grot, Hunebed van zwerfkeien) verfraaiden vanaf de 19e eeuw de omgeving. Via de Scheiwal, aan de oostkant van het landgoed, en de Corverslaan gingen we naar landgoed Gooilust. Dit gebied is een bijzonder natuur- en cultuurmonument, rijk aan exotische bomen en struiken. Via de achterkant kwamen we bij het landhuis Gooilust (zie foto).

Ook hier zijn door de toenmalige eigenaar Blaauw allerlei bijzondere bomen geplant (o.a. parasol-den en bijzondere coniferen). Daarna kwamen we juist op tijd bij de grote siertuin van Gooilust. Hier wordt door vrijwilligers op dinsdag- en zaterdagmiddag veel werk verricht en toelichting gegeven. Een bijzonder interessant aspect van de tocht. Terug lopend via de zogenaamde Rhododendronvallei zagen we de vele soorten van deze struik die in vele jaren verzameld zijn. Zowel Jagtlust als Gooilust zijn tegenwoordig eigendom van Natuurmonumenten. Om half vier waren we weer terug bij de parkeerplaats na de zeven kilometer lange wandeling met mooi weer. Ieder vond dit een mooi en interessant gebied.

Tekst: Hans Fondse

Harderbroek excursie

zaterdag 11 juli 2020

Door de coronacrisis zijn alle KNNV-excursies in maart t/m juni komen te vervallen (o.a. Eemland, Marker Wadden en Reevediep excursies) en was na lange tijd de excursie in het Harderbroek de eerste die met bijzondere omstandigheden aan de orde was. In deze coronatijd gelden voorlopig allerlei regels. Maximaal tien deelnemers, onderlinge afstand minstens 1½ meter, eigen vervoer, geen uitwisseling van kijkers/boekjes, werd voor de aanvang aangegeven. Goed om het verloop van een excursie met deze regels na te gaan.

We hadden de excursie gepland voor donderdag 9 juli, maar de weersgesteldheid (harde regen) noodzaakte een uitstel tot zaterdag 11 juli. Met zeven deelnemers begonnen wij met erg mooi weer om negen uur 's morgens. Helaas was het gras (met alle bloemen) kort daarvoor grondig gemaaid. Op het grote centrale weiland was in de zon mooi een ree te zien. Langs de kanten van de plas/dras gebieden rijk bloeiende Moerasrolklaver. Langs de randen tussen het riet meer bloeiende planten en ook schermbloemen met insecten in de zon. Zo zagen we de Kleine rode weekschildkever (Soldaatje). Dankzij het mooie weer nog veel vogelzang en hoog in de lucht een grote Zeearend die werd lastig gevallen door een paar (veel kleinere) Buizerds. De Zeearend cirkelde sterk omhoog waarna de Buizerds het opgaven. Door het drassige paadje bereikten we de Giesenhut waar we met inachtneming van de onderlinge afstand allemaal in konden. Op het water veel eenden, Grauwe ganzen, Grote en Kleine zilverreigers en enkele Lepelaars. Bij de terugtocht ook een Eik met een nest van de Eikenprocessierups, alle rupsen gelukkig nog in het nest aan een tak.

Zo werd deze excursie gestopt om half twaalf. We hebben ervaren dat het handhaven van de coronaregels best nog wel lastig is. Verder was het een gezellige en geslaagde excursie.
Hans Fondse

Oldenallerpad (Klompenpad)

zaterdag 1 augustus 2020

We vertrokken te voet met vijf deelnemers om 10.00 uur vanaf de boerderij 'De Zoete Inval', Broekermolenweg 5 te Putten. Omdat we snel de insecten (vlinders e.d.) van de heide van Heihoef wilden zien, gingen we allereerst die kant op. Bruin zandoogje, Klein geaderd witje en Atalanta waren in de zon heel goed te zien. Op dit mooie heidegebied heeft de KNNV-werkgroep Landschapsbeheer vaak onderhoudswerk verricht. Schapen zijn op de heide op verschillende gebieden nog altijd actief. Voor de koffiepauze stopten we bij de fraaie voormalige schaapskooi waar een schaap (met klompen!) ons welkom heette. Verder lopend viel ons op dat veel beekjes (o.a. Veldbeek) en slootjes vrijwel droog waren. Op landgoed Oldenaller zijn houtsingels en hakhoutwallen veel te zien. Graanakkers en veldjes met Boekweit werden vaak opgesierd met felblauwe Korenbloemen.

Kort voor het oversteken van de Nijkerkerstraat werd lunchpauze gehouden. Daarna richting Kasteel Oldenaller. We hebben daar goed gekeken naar de (nesten van) Blauwe reigers. Hiervan hebben we helaas niets aangetroffen. Het klompenpad gaat mooi rond het kasteel met zicht op het landhuis en het park en tuin met het stelsel van lanen en grachten. Tenslotte over de Oldenaller Allee en de Withagersteeg naar de parkeerplaats bij de Zoete Inval, waar we om drie uur moe en verhit aankwamen.
Hans Fondse

Excursie Houtdorper- en Speulderveld

zaterdag 29 augustus

Met negen belangstellenden parkeerden we om 9.30 uur op de parkeerplaats aan de Garderenseweg en liepen door het hek het afgerasterde deel van het heidegebied op. Hier volgden we de gele paaltjesroute evenwijdig aan de Garderenseweg.

Op de foto is duidelijk te zien dat de voetpaadjes over de heide erg smal zijn en het lastig was om de onderlinge afstand te bewaren. Ook is 4 mooi te zien dat de zon schijnt over de bloeiende struikheide.

Wat verder zijn in wat vochtiger gebieden de blauw bloeiende Klokjesgentianen in flinke aantallen te zien. Ook zijn op enkele gentianen heel klein de witte eitjes van het Gentiaanblauwtje zichtbaar. De rups van dit vlindertje heeft een ingewikkelde samenleving met knoopmieren en daardoor is dit soort blauwtje zeldzaam en erg kwetsbaar. Dankzij Ati werd ons aan de onderkant van wilgenblaadjes een zeer onopvallende rups gewezen: de Pauwoogpijlstaart, een mooie nachtvlinder.

Af en toe hoorden en zagen we wat vogels: een Raaf, een Roodborsttapuit, enkele Fitissen en overvliegende Boerenzwaluwen. Wat verder lopend genoot ieder van de mooie kleuren van de heide in de felle zonneschijn. Dichtbij Speuld zagen we enkele grafheuvels die in dit gebied voorkomen. In een van die heuvels is bij onderzoek in 1952 een lijksilhouet aangetroffen. Dit silhouet is van een bewoner (man of vrouw) die hier drie- of vierduizend jaar geleden begraven is. Deze persoon heeft men "Jantje van Speulde" genoemd. Het silhouet is met lijm vastgelegd en wordt in het museum (Pakhuis Ermelo) bewaard. Via een iets ingekorte gele-paaltjes-route liepen we midden over de heide terug naar de parkeerplaats waar we, net voor de regen, om twaalf uur weer aankwamen.

Hans Fondse

Vogelexcursie Delta Schuitembeek

zondag 13 september 2020

Met zes deelnemers liepen we om 9.00 uur vanaf de parkeerplaats eind Arlersteeg over de dijk richting Nulde. Het eerste wat ons opviel waren geen vogels maar overstekende piepkleine padjes en platgereden kleine watersalamanders op het fietspad op de dijk. Wij kennen deze kleine amfibieën wel bij de overzetactie, maar dan in april of mei. Sommigen van ons maakten het grapje over de "tweede leg" van padden en salamanders. Allemaal best wel vreemd. De vogeltrek viel ons wat tegen. Andere jaren zagen we om deze tijd vaak Watersnippen en Goudplevieren, nu alleen Kieviten. Ook een paar Kleine plevieren en een duidelijke Groenpootruiter. Op het water grote aantallen eenden: 5 "gewone" Wilde eenden, Krakeenden, Kuifeenden en Tafeleenden.

Mannetje Wilde eend is zonbeschenen wel een van de mooiste eenden van Nederland. We hopen volgende vogelexcursies meer van de rijke vogeltrek waar te nemen. We stopten de wandeling om half twaalf.

Hans Fondse

Vogelexcursie kust Veluwemeer

zaterdagmorgen 21 november 2020

Omdat we de coronaregels bij de excursie wilden volgen, beperkten we het gezelschap tot maar vier deelnemers en maakten we de autorit met vier auto's. De weersomstandigheden waren helaas wat anders dan voorspeld, harde wind en af en toe lichte regen, voor watervogels omstandigheden om zich te verschuilen in riet en struiken. Behalve aantallen Kleine zwanen en Knobbelzwanen op het Veluwemeer hebben we niet veel watervogels gezien. We kwamen om 9.00 uur aan op de parkeerplaats aan het eind van de Oostermeenweg bij Hierden en keken vanaf het uitkijktorentje van Natuurmonumenten over het Randmeer. Kleine zwanen en Wilde eenden waren te zien. Door de koude en harde wind waren op de weilanden niet veel vogels zichtbaar. We vervolgden de tocht richting Hulshorst en jachthaven De Oude Pol om bij het kijkscherm van de Polsmaten over de eilandjes te kijken. Behalve zwanen waren er niet zo veel vogels te zien. De bodem van de vogelpost was overal doorgraven door woelmuizen (?), zie foto.

Bij de terugrit hebben we even gekeken bij het strandje van Hoophuizen. Bij Harderwijk zijn we via de Kleine Mheenweg naar het haventje Van den Berg gereden om te kijken over het wintervogelrustgebied. Door de harde wind waren niet veel vogels aanwezig op het golfbreekdammetje en in het rustgebied. Samenvattend: door de wind een minder resultaat wat vogels betreft dan vorige jaren.

Hans Fondse

